

Indhold

Indledning	2	Faderskab	9
SU ekstra klip i forbindelse med barsel (fødselsklip)	3	Børnebidrag	9
Supplerende studielån	3	Særlige bidrag	10
Tillægsstipendium (forsørgertillæg)	3	Børne- og ungeydelse	10
Forhøjelse af fribeløb	4	Børnetilskud	10
Barselsorlov og barselsdagpenge	4	Særligt Børnetilskud til uddannelsessøgende forældre	10
Barselsdagpenge	4	Ekstra børnetilskud	11
Beregning af barselsdagpenge	5	Flerbørnstilskud	11
Nyuddannede	5	Børnepasning	11
Deltagelse i undervisning og eksamen	6	Nyttige adresser	12
Barselsdagpenge og ekstra SU-klip i forbindelse med barsel	6	Kort om Studenterrådgivningen	12
Ansøgningsfrist	6	Pjecer og øvrig information	12
Klage	6		
Barselsorlov fra erhvervsarbejde	6		
Forlængelse eller udsættelse af fraværsretten i forbindelse med barnets indlæggelse på hospital	7		
Oplysningspligt	7		
Arbejdsgiveren må ikke afskedige en på grund af graviditet og barsel	7		
Andre indkomstmuligheder	7		
Løn under barsel	7		
Medlemmer af a-kasse	8		
Kontanthjælp under orlov fra uddannelsen	8		
Supplerende, særlig støtte i forbindelse med høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde	8		
Hjælp til enkeltudgifter	8		

Indledning

I Studenterrådgivningen møder vi mange spørgsmål om barsels- og orlovsregler fra vordende eller nybagte forældre. Området kan virke uoverskueligt og kompliceret.

Formålet med denne pjece er derfor at give dig et overblik over de sociale rettigheder i forbindelse med graviditet og barsel, når du skal være forældre. Pjecen er ikke et samlet katalog over reglerne på området, men skal ses som svar på de hyppigst stillede spørgsmål, vi møder. Mange steder i pjecen er der henvisninger til de myndigheder, der træffer afgørelser, og som kan tilbyde detaljeret vejledning inden for netop deres område.

Når du skal have barn, er det væsentligt, at de ydre rammer er så trygge som muligt. Det kan forebygge usikkerhed og uro i en periode, hvor du skal samle dig om én af de vigtige opgaver livet.

Forhåbentligt kan oplysningerne i denne pjece hjælpe dig på vej.

Barselspjecen findes alene elektronisk, så vi lettere kan rette til, hvis der sker ændringer i reglerne.

Hvis du har behov for yderligere information, råd eller vejledning, er du velkommen til at kontakte Studenterrådgivningen. Du finder vores telefonnummer og adresser bagerst i pjecen.

Direktør for Studenterrådgivningen

Sten Kruse-Blinkenberg

Maj 2017

SU ekstra klip i forbindelse med barsel (fødselsklip)

Får du barn, mens du går på en videregående uddannelse, der berettiger til uddannelsesstøtte, kan du, som mor, få tillagt 12 ekstra SU-klip på grund af fødsel. Af disse kan du vælge at overføre op til 6 klip til barnets far. Det kræver, at I begge går på en videregående uddannelse og opfylder betingelserne for at få SU. Barnets far kan ikke overføre SU til dig. Du skal ikke søge orlov fra studiet i forbindelse med barsel, idet du så vil miste dine rettigheder i SU-systemet. Du skal selv søge om de ekstra klip på Min SU på www.su.dk

Som mor bestemmer du selv, hvornår du vil have ekstra klip udbetalt. Det kan dog tidligst ske to måneder før forventet fødsel. Du skal være studieaktiv i måneden før, du skal have ekstra klip udbetalt. Du betragtes som studieaktiv, så længe du ikke er erklæret studieinaktiv af SU-kontoret. Selv om du ikke har flere SU-klip tilbage i klippekortet, kan du søge ekstra klip i forbindelse med barsel.

I den periode, hvor du kun får ekstra klip udbetalt, behøver du ikke at være studieaktiv. Du har lov til at blive hjemme og passe dit barn og altså være fraværende fra uddannelsen, men du skal fortsat være indskrevet på uddannelsen og må i den periode ikke modtage anden offentlig støtte, der udelukker SU eller være i lønnet praktik.

I forbindelse med barsel kan du få ekstra klip udbetalt på forskellige måder, se www.su.dk. Samme sted finder du reglerne, der gælder, hvis du har fået barn før studiestart, eller mens du har orlov.

Skifter du til en anden videregående uddannelse, mens du er på barsel, bevarer du i nogen tilfælde retten til ekstra klip i den nye uddannelse. Læs mere på www.su.dk

Som barnets far kan du få 6 ekstra SU-klip, hvis du ved fødslen er i gang med en videregående uddannelse, der berettiger til uddannelsesstøtte. Det er ikke en betingelse, at moderen er uddannelsessøgende. Jf. ovenstående kan moderen vælge at overføre op til 6 af sine 12 ekstra klip til dig, hvis I begge går på videregående uddannelser og opfylder betingelserne for at få SU.

Som far skal du selv søge om de ekstra SU-klip på SU-kontoret på uddannelsesinstitutionen. Du skal fremvise fødselsattest, faderskabserklæring eller anden dokumentation for faderskabet, men kan tidligst få udbetalt de ekstra klip fra den måned, fødslen sker. Herefter kan du selv bestemme, hvornår du vil have dine klip udbetalt. Du skal dog være studieaktiv måneden før, du skal have dine ekstra klip udbetalt.

Supplerende studielån

Som uddannelsessøgende forsørger kan du sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån optage et supplerende studielån. Det ekstra SU-lån kan ikke udbetales samtidig med ekstra klip i forbindelse med barsel, se www.su.dk

Tillægsstipendium (forsørgertillæg)

Udover mulighed for supplerende studielån kan du som forsørger i nogle tilfælde få tillægsstipendium/forsørgertillæg til SU. Det drejer sig om:

- enlige forsørgere
- forsøger på SU der bor i parforhold med anden SU modtager eller modtager af uddannelseshjælp

Tillægsstipendium kan ikke udbetales samtidig med fødselsklip. Du kan ikke beholde forsørgertillæg og forsørgerlånet til det første barn, når du får fødselsklip til 2. barn

Hvis du i perioder ikke får forsørgertillæg til SU, kan du i stedet for søge om børnetilskud som forældre under uddannelse. Det kan fx

være i perioder, hvor du modtager fødselsklip i forbindelse med barsel, eller fordi du er i praktik. Tillægsstipendium kan i nogle tilfælde modtages samtidig med særligt børnetilskud til uddannelsessøgende - se mere om dette på side 10.

Forhøjelse af fribeløb

Får du barn, forhøjes dit fribeløb automatisk, idet SU-styrelsen i forbindelse med indkomstkontrollen indhenter oplysning herom. Fribebet forhøjes med det fulde beløb, uanset hvornår på året du får barn. Fribebet forhøjes for begge barnets forældre.

Du må tjene det samme, uanset hvilken udbetalingsform på ekstra klippene, du vælger - enkelt-, dobbelt- eller miksklip. Du kan modtage ekstra klip samtidig med barseldagpenge, hvis du opfylder betingelserne for at modtage barseldagpenge. Læs mere om dette på næste side. Du får ikke højere støtte, fordi du får barn. Vær opmærksom på, at du kan søge om særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre. Se mere på side 10 og spørg Udbetaling Danmark. Læs endvidere mere om ekstra klip i forbindelse med barsel, fribebet m.v. på www.su.dk

Bemærk, at du er forsørger, hvis du er biologisk forældre eller adoptivforældre til et barn under 18 år, og barnet har folkeregisteradresse hos dig.

Barselsorlov og barseldagpenge

De følgende afsnit om barseldagpenge og barselsorlov fra erhvervsarbejde er kun interessante for dig, der har job sideløbende med uddannelsen, har afsluttet uddannelse eller er i lønnet praktik.

Reglerne om udbetaling af barseldagpenge findes i Barselsloven og administreres af Udbetaling Danmark. Reglerne om orlov i forbindelse med barsel findes i Lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov m.v. Reglerne er udformet således, at du, når du har ret til barseldagpenge, da

også altid har ret til orlov fra arbejdet i samme periode. Derimod har du ikke nødvendigvis ret til barseldagpenge, fordi du har ret til orlov.

Barseldagpenge

Du har ret til barseldagpenge, når:

1. Du har været tilknyttet arbejdsmarkedet uafbrudt i de sidste 13 uger før barselsorlovens start og i denne periode har været beskæftiget i mindst 120 timer. Du må gerne have flere ansættelsesforhold, men det er et krav, at du er beskæftiget umiddelbart op til orlovens start. Betingelserne for at modtage barseldagpenge skal være opfyldt senest ved fødslen, *eller*
2. Du ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, såfremt du ikke gik på barsel, *eller*
3. Du har indenfor den seneste måned før fødslen afsluttet en erhvervsuafhængig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, her er ingen krav om A-kasseindmelding, *eller*
4. Du afslutter en erhvervsuafhængig uddannelse af mindst 18 måneders varighed efter fødslen, men inden for den almindelige barselsorlov (46 uger efter fødslen). Du har i dette tilfælde ret til barseldagpenge fra det tidspunkt, hvor du er dagpengeberettiget medlem af en a-kasse og altså ville have modtaget arbejdsløshedsdagpenge, såfremt du ikke havde fået barn, *eller*
5. Du er elev i lønnet praktik i en uddannelse, der er reguleret ved eller i henhold til lov. F.eks. vil pædagogstuderende være omfattet af loven og dermed være fritaget for at opfylde det almindelige krav om 13 ugers tilknytning til arbejdsmarkedet for at kunne modtage barseldagpenge.

Du skal være opmærksom på, at du, hvis du modtager barseldagpenge på grundlag af lønnet praktik, fortsat vil være berettiget til dagpenge efter praktikperiodens ophør. Hvis du igen bliver studieaktiv og dermed SU berettiget, kan du være berettiget til barselsklip, se www.su.dk, reglerne for 'du fik barn før du startede på din uddannelse.

Ad punkt 1: Bemærk, "beskæftiget umiddelbart op til orlovens start" betyder, at du ikke er berettiget til barseldagpenge, hvis din

ansættelse ophører f.eks. dagen før, du er berettiget til at gå på barsel. Ansættelsen betragtes til gengæld ikke som ophørt, hvis du er sygemeldt fra ansættelsen, når du går på barsel.

Ad punkt 1: Bemærk, at "tilknyttet til arbejdsmarkedet uafbrudt ..." skal forstås helt bogstaveligt. Det betyder, at du ikke betragtes som ansat i et fast ansættelsesforhold, hvis du arbejder i et vikarbureau, hvor du har mulighed for at sige nej til tilbudt arbejde og ikke har et opsigelsesvarsel. En undtagelse er dog, hvis du har en aftale om, hvor meget du mindst arbejder i perioden.

Ad punkt 3: Bemærk, Udbetaling Danmark kan ikke kræve, at du er medlem af en A-kasse, men du kan få brug for forsørgelse efter barsel. Det kan derfor være en fordel, at du er meldt ind i en A-kasse. For at blive berettiget til dagpenge ved ledighed fra en A-kasse skal du indmelde dig inden for de første 2 uger efter afsluttet uddannelse. Se endvidere under afsnittet "Nyuddannede".

Hvis du er selvstændig erhvervsdrivende, kan du få barseldagpenge, hvis du ved orlovens begyndelse og inden for de sidste 12 måneder har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i væsentligt omfang (dvs. svarende til mindst halvdelen af normal ugentlig arbejdstid) i mindst 6 måneder, heraf den seneste måned forud for fraværsperioden.

Som far fungerer dine dagpengerettigheder uafhængigt af, om moderen er berettiget til dagpenge eller ej og uafhængigt af, om moderen er berettiget til ekstra klip i forbindelse med barsel.

Beregning af barseldagpenge

Barseldagpenge til lønmodtagere beregnes på grundlag af det ugentlige timetal og den timefortjeneste, som lønmodtageren ville have haft under fraværet efter betaling af arbejdsmarkedsbidrag.

Hvis du skal have barseldagpenge på baggrund af lønnet praktik og samtidig har haft et fritidsjob, skal begge indtægter tages med i beregningen og kan dermed give højere sats.

Nyuddannede

Hvis fødslen finder sted efter, at du har afsluttet din uddannelse, kan du få barseldagpenge, *enten* hvis du er indmeldt i en A-kasse, *eller* hvis du har afsluttet uddannelsen inden for den seneste måned, før barselsperioden begynder.

Sker fødslen, før du har afsluttet din uddannelse og ikke har optjent ret til barseldagpenge på baggrund af erhvervsarbejde under studiet, kan du først få barseldagpenge fra tidspunktet, hvor du ville være dagpengeberettiget i A-kassen efter afslutning af studiet.

Vær opmærksom på, at det i værste fald kan betyde, at du står uden indtægt i karenperioden og i optjeningsperioden, dvs. det kan vare op til 9 uger inden du får penge udbetalt. Du har mulighed for at søge om kontanthjælp i perioden, dog skal visse betingelser være opfyldt. Spørg din kommune.

Har du har været studiemedlem i en A-kasse minimum 12 måneder før afslutning af uddannelse, eller måske tidligere har afsluttet en uddannelse og på det tidspunkt meldt dig ind i en A-kasse, kan du være berettiget til at modtage barseldagpenge umiddelbart efter afslutning af studiet.

De uger, du har været på barsel, mens du studerede, trækkes fra det antal uger, du kan få barseldagpenge efter studiet. Vær opmærksom på, at du fra det tidspunkt, du afslutter din uddannelse, ikke længere er berettiget til SU-ekstra klip. Hvis du har meldt dig i en A-kasse som nyuddannet bachelor, men fortsætter på kandidatdelen og får barn der, kan du i visse tilfælde få barseldagpenge, hvis du tager orlov for at søge arbejde eller holder op på studiet.

Reglerne er komplicerede, så tal med Udbetaling Danmark og din A-kasse.

Se www.borger.dk

Deltagelse i undervisning og eksamen

Intentionen i Barselloven er at sikre samværet mellem forældre og barn. De første 2 uger efter fødslen har du, som mor, ret og pligt til fravær.

Derudover er der ikke i Barselloven fastsat nærmere betingelser om, hvordan du skal forholde dig under en barselorlov for at have ret til barseldagpenge. Barnet kan således være i et dagpasningstilbud under orloven, og den der modtager barseldagpenge, kan deltage i undervisning eller eksamen under orloven.

Der kan således ikke stilles krav om, at du framelder dig uddannelsen eller tager orlov fra denne for at modtage barseldagpenge.

Barseldagpenge og ekstra SU-klip i forbindelse med barsel

Du kan modtage barseldagpenge og ekstra klip i forbindelse med barsel samtidig, svarende til at du kan have lønindkomst og SU samtidig. Du skal være opmærksom på, at barseldagpenge også indgår i fribeløbet.

Ansøgningsfrist

Du skal indgive ansøgning om dagpenge ved graviditet og fødsel til Udbetaling Danmark inden 8 uger efter fødslen. Hvis du ikke har indgivet ansøgningen inden denne frist, bortfalder din ret til dagpenge. Det klogeste er dog, at du inden barselorloven kontakter Udbetaling Danmark med henblik på at få ansøgningsskema og få afklaret beregningsgrundlaget, således at eventuelle tvistigheder herom kan afklares, inden din barselsperiode starter. Se www.borger.dk

Klage

Udbetaling Danmarks afgørelse om barseldagpenge kan indklages for Ankestyrelsen www.ast.dk

Barselorlov fra erhvervsarbejde

Som kvindelig lønmodtager har du som minimum ret til fravær fra arbejdet på grund af graviditet og barsel fra det tidspunkt, hvor der skønnes at være 4 uger til fødslen.

I tilfælde hvor lægen skønner, at graviditeten har et forløb, der vil medføre risiko for den gravide eller fosteret, hvis du arbejder frem til tidspunktet for normal barselorlov, vil du være berettiget til barselorlov allerede fra det tidspunkt

Efter fødslen har du, som mor, ret og pligt til fravær de første 2 uger efter en fødsel. Herefter har du ret til fravær i yderligere 12 uger. Som far har du ret til fravær i 2 sammenhængende uger efter fødslen eller efter modtagelse af barnet i hjemmet ved adoption eller efter aftale med arbejdsgiveren inden for de første 14 uger efter fødslen. Efter den 14. uge efter fødslen har I, som forældre, tilsammen ret til orlov i 32 uger med fulde dagpenge.

Se skema på næste side.

	Før fødsel		Efter fødsel			Samlet
	Mor	Far	Mor	Far	Til sammen	I alt
Antal ugers ret til dagpenge	4	0	14	2	32	52

Som forældre kan I vælge at holde orloven sammen eller i forlængelse af hinanden. Som far kan du påbegynde de 32 ugers orlov sideløbende med (eller i stedet for), at moderen holder sin 14 ugers orlov. Hvis I ønsker det, kan orloven forlænges til 40 uger. Retten til dagpenge er dog fortsat 32 uger. Som forældre får I

således i de 40 uger udbetalt et beløb, der svarer til 32 ugers fulde dagpenge.

Som beskæftiget lønmodtager og selvstændig har du forskellige muligheder for udskydelse, forlængelse og delvis genoptagelse af arbejdet, se www.borger.dk/barsel

Tidsfrister for underretning af ens arbejdsgiver:

Som kvindelig lønmodtager skal du med 3 måneders varsel underrette arbejdsgiveren om forventet fødsel, og om du ønsker at udnytte din ret til fravær før fødslen. Hvis du, som mandlig lønmodtager, udnytter din ret til fravær ved fødslen, skal du med 4 ugers varsel underrette arbejdsgiveren om forventet tidspunkt for fraværets begyndelse og længden heraf.

Inden 8 uger efter fødslen skal du underrette arbejdsgiveren om, hvornår du genoptager dit arbejde. Såfremt du, som mor/far vælger at udskyde dele af orlovsretten efter den 14. uge efter fødslen, skal du ligeledes underrette arbejdsgiveren inden 8 uger efter fødslen.

Forlængelse eller udsættelse af fraværsretten i forbindelse med barnets indlæggelse på hospital

Bliver barnet indlagt på hospital indenfor de første 46 uger efter fødslen, kan fraværsretten forlænges eller udsættes. Hvis I, som forældre, begge ønsker orlov, skal I uden unødigt ophold underrette arbejdsgiveren om indlæggelse eller udskrivning, hvis I ønsker orlovsperioden udsat eller forlænget. Fraværet kan forlænges med indlæggelsesperioden – dog max. 3 måneder. Retten til at forlænge orlovsperioden gælder dog ikke faderens ret til fravær i de 2 første uger. Der er mulighed for tabt arbejdsfortjeneste ved pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn. Spørg i kommunen.

Lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel gælder alle forældre - også ved adoption. Vi anbefaler, at du i forbindelse med adoption taler med Udbetaling Danmark om dine muligheder.

Oplysningspligt

Som forældre har I pligt til at informere Udbetaling Danmark under barselsorloven, såfremt der sker ændringer i personlige og arbejdsmæssige forhold, som vil få konsekvenser for orloven og dermed for udbetalingen af barselsdagpenge. Det drejer sig f.eks. om tilfælde, hvor I genoptager jeres arbejde helt eller delvist, hvor den ene af jer tager orlov, eller hvor I begge holder orlov samtidig.

I tilfælde, hvor I modtager løn fra jeres arbejdsgiver, skal Udbetaling Danmark også orienteres.

Hvis I giver forkerte eller mangelfulde oplysninger, kan det medføre krav om tilbagebetaling.

Arbejdsgiveren må ikke afskedige dig på grund af graviditet og barsel

Afskediges du på grund af graviditeten, eller fordi du ønsker at udnytte orlovsretten, skal afskedigelsen underkendes, såfremt du nedlægger påstand herom, med mindre det efter en afvejning af parternes interesser findes urimeligt at kræve ansættelsesforholdet opretholdt eller genoprettet. Ved uberettiget opsigelse kan du klage til Ligestillingsnævnet. Hvis du er medlem af en fagforening, kan du i første omgang henvende dig til den.

Du kan kontakte Ligebehandlingsnævnet på telefon 33 41 12 00. Du kan indsende din klage via www.ligebehandlingsnaevnet.dk, hvor du også finder klagevejledning.

Andre indkomstmuligheder

Som studerende kan du have andre muligheder for indkomst end SU-ekstra klip og dagpenge under barsel. Du skal være opmærksom på følgende muligheder:

Løn under barsel

I nogle tilfælde vil du være berettiget til løn fra din arbejdsgiver under barselsorloven. Undersøg dette hos arbejdsgiveren.

Medlemmer af a-kasse

Er du i slutningen af graviditeten, har orlov og er dagpengeberettiget medlem af en a-kasse, har du i stedet for arbejdsløshedsdagpenge ret til barseldagpenge i barselsperioden. Tal med a-kassen om mulighederne.

Kontanthjælp under orlov fra uddannelsen

Som studerende vil du kun i særlige tilfælde kunne få kontanthjælp. Dette gælder også under orlov, hvor der kun kan ydes hjælp, hvis du ikke er berettiget til S.U., herunder adgang til forlænget støttetid i forbindelse med fødsel og adoption samt til at optage slutlån, såfremt du er indskrevet på uddannelsen.

Ret til kontanthjælp forudsætter, at du har været udsat for en såkaldt social begivenhed, der medfører, at du ikke kan skaffe det nødvendige til egen og familiens forsørgelse, samt at du ikke har indtægt, formue eller ægtefælle, der kan forsørge dig.

Hvis du modtager kontanthjælp under barsel, har du ikke pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet i en periode på 6 måneder.

Hvis du er under 30 år og uden en erhvervskompetencegivende uddannelse får du uddannelseshjælp. Hvis du er over 30 år og har en erhvervskompetencegivende uddannelse får du kontanthjælp. Der er forskellige takster afhængig af, om du er forsørger, reelt enlig, er gift med en person der modtager SU, uddannelseshjælp eller kontanthjælp og om du er under 25 år. Fra d. 1. april-2016 er der indført et nyt kontanthjælpsloft. Du kan se taksterne på www.borger.dk under aktuelle beløb.

Kontanthjælp udbetales bagud. Det betyder, at du skal søge kontanthjælp en måned før, du har brug for den. Der kan i særlige tilfælde, f.eks. hvis du som SU-modtager har fået en forudbetalt ydelse, bevilges et engangsbetalt efter Aktivlovens §25 a til forsørgelse i den måned, du ingen indtægt har.

Har du indkomst, modregnes den efter nærmere regler.

Er du gift, beregnes kontanthjælpen ud fra principperne om gensidig forsørgerpligt. Overstiger ægtefællens indkomst vedkommendes eget kontanthjælpsniveau, vil ægtefællens indtægt nedsætte kontanthjælpen. Hvis kun en af jer – dig/din ægtefælle, dig/din samlevende er berettiget til hjælp og den anden modtager en offentlig forsørgelsesydelse beregnes der ikke hjælp til den af jer, der modtager en offentlig forsørgelsesydelse. Er du f.eks. gift med en studerende, der lever af stipendier, lån eller anden offentlig forsørgelsesydelse, skal din kontanthjælp beregnes, som var du enlig. Kun hvis din ægtefælle (som er studerende) har indkomst over et vist beløb (se borger.dk) afhængigt af, om han/hun har forsørgelsespligt over for børn eller ikke, skal overskuddet alligevel fratrækkes din kontanthjælp.

Supplerende, særlig støtte i forbindelse med høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde

Hvis du opfylder betingelserne for at modtage kontanthjælp og har særligt høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde, er du måske berettiget til støtte til dækning af noget af boligudgiften i henhold til Aktivlovens §34. Der gælder dog en række undtagelser hvis du er under 30 år. Ved boligudgift forstås husleje (fratrasket boligsikring), el, gas, vand samt afdrag på boliglån.

Der er fastsat forskellige minimumsgrænsebeløb på, hvor høj en boligudgift skal være, før du kan søge støtte afhængig af, om du er ikke-forsørger eller forsørger. Grænsebeløbet nedsættes for hvert barn, du har udover det første. Disse grænsebeløb kan ses på www.borger.dk under aktuelle beløb.

Hjælp til enkeltudgifter

Som udgangspunkt er du som studerende ikke berettiget til økonomisk hjælp fra kommunen i forbindelse med at få et barn.

Hvis du er i en økonomisk, særlig vanskelig situation, kan der søges om hjælp til enkeltudgifter i kommunen. I henhold til Aktivlovens §

81 kan du søge om hjælp til rimeligt begrundet ekstraudgift. Det forudsætter, at der har været ændringer i dine forhold, f.eks. skilsmisse, at du ikke kan få dækket udgiften på anden vis, og at det er af afgørende betydning, at du får hjælp. Det er derfor kun være undtagelsesvis, at denne hjælp ydes.

I henhold til Aktivlovens § 82 kan du søge hjælp til nødvendig udgift til behandling, medicin eller lignende, hvis du ikke selv har økonomisk mulighed for at afholde udgiften.

I henhold til samme lov § 83 har du mulighed for at søge hjælp til udgifter ved samvær med børn under 18 år, der ikke bor hos den, der ansøger.

Faderskab

Et faderskab er anerkendt, hvis faren og moren sammen underskriver en omsorgs- og ansvarserklæring. Som forældrene kan I få udleveret en omsorgs- og ansvarserklæring af jordemoderen. Når I har underskrevet erklæringen, skal I sende den til kirkekontoret.

Hvis I ikke indsender en omsorgs- og ansvarserklæring, skal du som mor, inden en måned efter fødslen, give Statsforvaltningen navnet på barnets far eller mulige fædre. Du kan oplyse navnet på barnets far allerede, mens du er gravid. Hvis du nægter at oplyse navnet på en mulig far, skal du til samtale og vejledning i Statsforvaltningen.

Som mand kan du i visse tilfælde anlægge en faderskabssag, hvis du mener at være far til et barn. Dette gælder også, selvom du ikke er gift med barnets mor.

Hvis den mand, du som mor, har udpeget som far, ikke vil anerkende faderskabet, kan Statsforvaltningen beslutte, om der skal fremskaffes arvebiologisk bevis. Det vil sige udtagning af prøver til en dna-undersøgelse.

Hvis Statsforvaltningen ikke kan afgøre sagen, sendes den til retten. Du bliver, som mor, indkaldt til retsmøde med de mulige fædre, hvor I skal forklare, om og hvornår I har haft samleje. I har alle pligt til at vidne, og kan afhentes af politiet, hvis ikke I møder op. Retten kan også beslutte, at der skal tages prøver til en dna-undersøgelse. Rettens dom i en faderskabssag kan ankes til landsretten.

Når faderskabet er fastslået, har barnet ret til bidrag fra sin far, ret til navn og arveret efter ham.

Hvis faderskabet ikke kan fastslås, kan du som mor i stedet søge Udbetaling Danmark om særligt børnetilskud som kompensation for det manglende bidrag fra en far. Det særlige børnetilskud svarer til normalbidraget. Du kan læse mere om særligt børnetilskud i afsnittet om børnetilskud på næste side og på www.borger.dk. Klik ind på www.statsforvaltning.dk for yderligere oplysninger.

Børnebidrag

Som forældre har I pligt til at forsørge jeres børn. En forælder, der ikke bor sammen med barnet, kan blive pålagt at betale børnebidrag til den, der forsørger barnet.

Det normale bidrag består af et grundbeløb og et fast tillæg. Alt efter forældrenes bruttoindtægt og antallet af børn, man skal forsørge, kan der lægges et yderligere tillæg til bidraget. Dette tillæg beregnes ud fra det faste grundbeløb.

Kan I, som forældre, ikke blive enige om beløbet, kan afgørelsen overlades til Statsforvaltningen, der så fastsætter børnebidragets størrelse.

Hvis den bidragspligtige ikke betaler børnebidraget, kan Udbetaling Danmark udlægge bidraget. I første omgang ved at lægge ud for det, der svarer til normalbidrag og eventuelle særlige bidrag og derefter inddrive beløbet hos den forælder, der skal betale bidraget.

Udbetaling Danmark lægger ikke ud for beløb, der er aftalt ud over normalbidraget. Hvis bidraget skal betales gennem Udbetaling Danmark, skal der først udarbejdes et bidragsdokument i Statsforvaltningen.

Særlige bidrag

Statsforvaltningen kan også bestemme, at du, som far, skal betale et bidrag til udgifterne ved fødslen - et såkaldt fødselsbidrag og til moderens underhold to måneder før og en måned efter fødslen. En forælder kan også søge om at få særlige bidrag fra den anden forælder til dåb og konfirmation eller i forbindelse med barnets uddannelse.

Se www.statsforvaltning.dk hvor yderligere oplysninger findes.

Børne- og ungeydelse

Hvis du opfylder betingelserne, får du automatisk tilsendt ydelsen. Til børn fra 0-14 år udbetales en børneydelse kvartalsvis. Til unge på 15-17 år udbetales en ungeydelse månedsvist. Ungeydelsen kan under visse omstændigheder bortfalde, f.eks. hvis den unge ikke er i uddannelse eller har arbejde.

Se betingelser og takster på www.borger.dk

Børnetilskud

Der findes følgende former for børnetilskud:

- børnetilskud til forældre under uddannelse eller i praktik
- ordinært børnetilskud
- ekstra børnetilskud
- flerbørnstilskud
- særligt børnetilskud

Alle børnetilskud er skattefrie og søges i kommunen. Børnetilskud indgår ikke i SU's fribeløbsberegning og kan ikke modregnes i eventuel kontanthjælp efter Aktivloven.

Ansøgningskemaer og yderligere oplysninger om børnetilskud kan hentes i Udbetaling Danmark eller på www.borger.dk

Særligt Børnetilskud til uddannelsessøgende forældre

I nogle tilfælde kan studerende få et børnetilskud til uddannelsessøgende. Tilskuddet udbetales kun efter ansøgning og tidligst i det kvartal, der følger efter ansøgningstidspunktet. Samlevende studerende, hvor begge modtager forsørgertillæg og de har mere end et barn, kan søge Udbetaling Danmark om børnetilskud til forældre under uddannelse.

Børnetilskuddet til uddannelsessøgende er indkomstafhængigt. Tilskuddet nedsættes ved stigende indkomst. Se indkomstgrænserne på www.borger.dk under aktuelle beløb.

Hvis ens indtægtsforhold ændres i løbet af året, har man pligt til at oplyse om dette. Børnetilskuddet reguleres herefter for de følgende kvartaler.

Tilskuddet søges hos Udbetaling Danmark. Der skal udfyldes en særlig blanket, som kan hentes på www.borger.dk.

Man skal være tilmeldt en uddannelse, der er godkendt af SU eller som giver ret til optagelse i en arbejdsløshedskasse.

Hvis man har opbrugt sine SU klip eller modtager SU fødselsklip, og man dermed ikke er berettiget til forsørgertillæg kan man søgebørnetilskud til uddannelsessøgende.

Hvis du er berettiget til slutlån fra SU, har du også mulighed for at søge det særlige børnetilskud for uddannelsessøgende.

Vær opmærksom på at du ikke kan få særligt børnetilskud, hvis du får forsørgertillæg som studerende.

Ordinært børnetilskud udbetales kvartalsvis. Det udbetales kun efter ansøgning og kun til reelt enlige – dvs. at du ikke må leve i ægteskabslignende forhold. Er der fælles forældremyndighed, uden at forældrene bor sammen, kan det ordinære børnetilskud kun udbetales, hvis den af forældrene, der har barnet folkeregistreret hos sig, er reelt enig. Børnetilskud udbetales for det kvartal, som følger efter barnets fødsel.

Ekstra børnetilskud

Ekstra børnetilskud udbetales kvartalsvis. Ekstra børnetilskud ydes kun efter ansøgning og kun, hvis du også er berettiget til ordinært børnetilskud og er bopælsforælder. Det ekstra børnetilskud ydes altså som ét ekstra oven i det ordinære, uanset antallet af børn.

Supplerende børnetilskud til forældre i praktik

Tilskuddet gives til studerende der er i skole- eller praktikophold med løn eller praktikydelse.

Det beregnes som 55 % af forskellen på satsen for SU med forsørgertillæg og din aktuelle indkomst. Ydelsen bagudbetales hver måned.

Flerbørnstilskud

Flerbørnstilskud udbetales kvartalsvis pr. barn, indtil børnene fylder 7 år. Tilskuddet ydes kun ved flerbørnsfødsler – dvs. f.eks. ved fødsel af tvillinger, trillinger eller flere. Flerbørnstilskuddet udbetales for hvert barn udover det første.

Flerbørnstilskuddet ydes uden ansøgning for det kvartal, som følger efter børnenes fødsel.

Flerbørnstilskuddet udbetales til moderen, medmindre faderen har hel eller delvis forældremyndighed og har børnene folkeregistreret hos sig. Det ydes oven i eventuelle andre børnetilskud.

Særligt børnetilskud

Særligt børnetilskud udbetales kvartalsvis og ydes oven i eventuelle andre børnetilskud, hvis:

- faderskab til barnet ikke er fastslået, *eller* hvis kun den ene af forældrene lever, *eller*
- hvis barnet, efter at forældremyndighedens indehaver er død, adopteres af dennes ægtefælle eller af enlig person, *eller*
- *forælderen er eneadoptant eller*
- hvis en eller begge forældre modtager social pension, *eller*
- hvis social pension til en eller begge af 2 pensionsberettigede forældre ikke udbetales, fordi vedkommende er anbragt i pleje, på institution eller i fængsel, *eller*
- hvis der ifølge overenskomst med andre stater ikke er mulighed for at udfærdige bidragsresolution, der kan danne grundlag for forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Børnepasning

Regler for tilbud om daginstitution/dagpleje og takster er beskrevet i dagtilbudsloven. Efter loven er der pladsgaranti, hvilket betyder, at kommunen skal anvise en plads i et dagtilbud til dit barn, fra det er fyldt 26 uger. Som forældre skal I være opmærksomme på, hvor lang tid I evt. kan risikere ikke at kunne følge studiet på grund af manglende børnepasningsmuligheder. Det er nemlig ikke muligt at få tildelt ekstra SU-klip på grund af manglende børnepasning, når ekstra klippene i forbindelse med barsel er opbrugt. Det er derfor vigtigt, at I orienterer jer på kommunens hjemmeside om, hvornår og hvordan I får skrevet jeres barn op til en dagtilbudsplads.

På kommunens hjemmeside ser I også, hvilket tilbud der kan gives, og hvad I skal betale.

Der er følgende muligheder for tilskud til betaling:

- Økonomisk friplads
- Søskenbetaling
- Behandlingsmæssig friplads
- Socialpædagogisk fripladstilskud

Vi håber, at du med denne pjece har fået et bedre overblik over dette komplicerede område, og at du nu ved, hvor du kan søge yderligere informationer.

Husk, at du også har muligheder for at kontakte Studenterrådgivningen, hvis du får brug for hjælp til at finde vej.

Nyttige adresser

www.borger.dk Her kan du læse om muligheder, takster for sociale ydelser, og i nogle tilfælde ansøge digitalt om ydelser hos Udbetaling Danmark.

www.su.dk Her kan du læse alt om SU, herunder elektronisk ansøgning.

www.statsforvaltningen.dk Her kan du læse om børnebidrag, faderskab m.v.

<https://www.borger.dk/udbetalingdanmark> Hos Udbetaling Danmark kan du ansøge om udbetaling af barseldagpenge og børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Kort om Studenterrådgivningen

Du er velkommen til at kontakte Studenterrådgivningen, hvis du har yderligere spørgsmål om barsel eller i øvrigt har brug for hjælp. Studenterrådgivningen tilbyder gratis social-, psykologisk- og psykiatrisk rådgivning og behandling til studerende på mellemlange og lange videregående uddannelser.

Studenterrådgivningen er en institution under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse.

Rådgiverne består af socialrådgivere, psykologer og psykiatere. Samtlige medarbejdere har tavshedspligt – dette gælder også i forholdet til offentlige myndigheder. Studenterrådgivningen arbejder med et bredt udsnit af problemer, der kan opstå for studerende.

Studenterrådgivningen kan kontaktes på telefon 70 26 75 00.

Se også www.srg.dk

Pjecer og øvrig information

Studenterrådgivningen har udgivet en række pjecer om nogle af de hyppigste udfordringer, som studerende møder:

Stress
 Eksamen
 Perfektionisme
 Et godt studieliv
 Revalidering og handicaptillæg*
 Angst- og panikanfald*
 10 gode råd til gruppearbejdet*
 Udsætter du dig selv for udsættelse?*

* fås kun i elektronisk form

Download pjecerne på www.srg.dk

Uddannelsesinstitutioner kan bestille vores pjecer via mail til pjecer@srg.dk

Læs mere på www.srg.dk

Ansvarsfraskrivelse

Studenterrådgivningen yder gratis rådgivning og behandling til studerende ved lange og mellemlange videregående uddannelser. Studenterrådgivningen er ikke en udbetalende myndighed og kan ikke gøres erstatningsansvarlig for de informationer, som findes i pjecen - uanset om disse informationer mod forventning skulle være ukorrekte.

Indholdet på www.srg.dk og i vores pjecer/informationsmaterialer er tænkt som generel information om forskellige problemstillinger og er udtryk for en overordnet vurdering af en given problemstilling. Studenterrådgivningen kan derfor ikke pålægges ansvar for skader eller tab, som brugerne direkte eller indirekte pådrager sig på grundlag af de informationer, som kan læses på websitet eller i vores pjecer/informationsmaterialer.

Studenterrådgivningen ajourfører løbende pjecer/informationsmaterialer samt indholdet på www.srg.dk, men der kan alligevel forekomme lovændringer f.eks. i SU-loven, som endnu ikke er blevet opdateret på websitet www.srg.dk eller i vores pjecer/informationsmaterialer. Vores brugere opfordres derfor altid til at holde sig ajour om eventuelle ændringer hos de pågældende myndigheder.